

GR-2004/008/20552001-129

जर्मन अर्थ सहाय्य कार्यक्रमांतर्गत प्रकल्प
क्षमतेने राबविण्यासाठी विविध स्तरावर
समित्या स्थापन करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन.

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
सुधारीत शासन निर्णय क्र.लपायो १०९८/प्र.क्र.१६/९८/जल-१
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- ०४ सप्टेंबर २००२.

- पहावे :- १. मुख्य अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्था.स्तर) पुणे यांचे पत्र जा.क्र.मुअ / स्था.स्तर /अप्रक्रा /
तांशा / १८/१ दि. ३.१.९७
२. शासन निर्णय क्र. लपायो १०९८/प्र.क्र.१६/९८/जल-१ दि. २०.१.२००१.
३. शासन निर्णय क्र. लपायो १०९८/प्र.क्र.१६/९८/जल-१ दि. ४.५.२००२.

पूरूपिठीका :-

१. महाराष्ट्रात जर्मन सरकारच्या अर्थसहाय्याने ०-२५० हेक्टर सिंचन क्षमतेच्या ९६ जिल्ह्यांतील विडक लघु पाटबंधारे योजना राबविण्यात येणार आहेत. पहिल्या टप्प्यात प्रायोगिक तत्त्वावर ६ जिल्ह्यांतील सुमारे २५ योजना राबविण्यात येणार आहेत. त्यासाठी आगामी ५ वर्षांत सुमारे रु. १३० कोटी अर्थसहाय्य अपेक्षित आहे.

२. त्यासाठी युरो कन्सल्टंट, नेदरलँड व जेपीसी असोसिएट, मुंबई यांनी प्रोग्रॅम प्रोपॅरेशन रिपोर्ट तयार केला. सदर अहवालात प्रकल्प राबविण्याची रुपरेखा व मार्गदर्शक तत्त्वे विहित केली आहेत. त्याअनुषंगाने, सदर प्रकल्प राबवितांना शासन यंत्रणेतील उच्च स्तरापासून ते निम्न स्तरापर्यंत कार्यपद्धती व कार्यक्रमाच्या सनियमनास्तव विविध स्तरावर समित्या स्थापन करण्याबाबतची आवश्यकता प्रतिपादन केली आहे. या अहवालावर आधारित जर्मन सरकारने भारत सरकारशी ३१ डिसेंबर १९९८ ला करारनामा केला. तदनंतर ११ मे १९९९ ला महाराष्ट्र शासनाशी करारनामा करण्यात आला. या करारानुसार वर नमूद केल्यानुसार विविध स्तरावरील समित्या स्थापन करण्याची आवश्यकता आहे. तदनुषंगाने विविध स्तरावरील समित्या स्थापन करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

त्या अनुषंगाने संदर्भ क्र. २ अन्वये शासन निर्णय निर्गमित केला होता व संदर्भ क्र. ३ अन्वये शुध्दीपत्रक निर्गमित केले होते. या सर्वांचा अंतर्भावासह पूर्वीचा शासन निर्णय रद्द करून सुधारीत शासन निर्णय आता खालीलप्रमाणे निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय

आता या शासन निर्णयान्वये जर्मन अर्थसहाय्य कार्यक्रमांतर्गत योजना राबवितांना संबंधित योजनांसाठी खालीलप्रमाणे समित्या स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात येत आहे. तदनुषंगाने विविध स्तरावरील समित्या, त्यांचे सदस्य, अधिकार, कार्य व लक्षित्ये यांचा तपशिल खालीलप्रमाणे राहील.

३.	सुकाणु समिती.	स्थळ: मंत्रालय, मुंबई
१.	सचिव, जलसंधारण विभाग	अध्यक्ष
२.	सचिव, पाटबंधारे विभाग	सदस्य
३.	सचिव, वित्त विभाग	सदस्य
४.	सचिव, नियोजन विभाग	सदस्य
५.	सचिव, कृषि विभाग	सदस्य
६.	शासनाने नियुक्त केलेला पाणी वाटप संस्थेचा एक प्रतिनिधी	सदस्य
७.	पाणी व्यवस्थापनाचा अनुभव असलेला व शासनाने नियुक्त केलेला सेवाभावी संस्थेचा शिर्ष प्रतिनिधी अथवा NGO- Co-ordinator	सदस्य
८.	सहसचिव जलसंधारण / उपसचिव / अवर सचिव	सदस्य सचिव

३.१ समितीचे अधिकारी :-

१. योजनेच्या सर्विस्तर प्रकल्प अहवालास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करणे.
२. प्रशासकीय मान्यतेच्या अनुषंगाने आवश्यक भंडार साहित्याच्या खरेदीसाठी मंजूरी प्रदान करणे.
३. आवश्यकता बटल्यास कार्यक्रमाच्या कायदेशीम सनियंत्रणासाठी अशासकीय सल्लागाराची व प्रशिक्षण संस्थांची नेमणूक करणे.
४. सुकाणु समितीच्या सभासदांना इतर स्तरावरील समितीच्या बैठकीस हजर राहण्याचे अधिकार राहतील.
५. देशातर्गत / देशाबाहेरील प्रशिक्षणाच्या कार्यक्रमास मान्यता देणे.

३.२ कार्य व उद्दिष्ट्ये :-

१. कार्यक्रमांसाठी प्रकल्पाचे शासन स्तरावर सनियंत्रण व नियोजन करणे.
२. अर्थसहाय्य कार्यक्रमासंबंधी सहामाही/वार्षिक आराखडा व आर्थिक तरतूद मंजूर करणे
३. कार्यक्षम कार्यक्रम कार्यान्वित करण्यासाठी वळोवेळी येणा-या अडचणीवर राज्यस्तरीय समितीस उपयुक्त सूचविणे व प्रगतीबद्दल प्रत्येक सहामाहीला आढावा घेणे.

४.	राज्यस्तरीय समिती:-	स्थळ:- मुख्य अभियंता कार्यालय
अ.क्र.	सदस्यांचे नांव	समिती सद
१.	मुख्य अभियंता, ल.पा.(स्था.स्तर) पुणे	अध्यक्ष
२.	सर्व संबंधित अधिक्षक अभियंता (पुणे/अमरावती/औरंगाबाद/नाशिक)	सदस्य
३.	शक्य असल्यास प्रकल्पनिहाय सेवाभावी संस्थेचा प्रतिनिधी (समिती स्थापनेनंतर)	सदस्य
४.	पाणी वाटप संस्थांचा प्रतिनिधी (समिती स्थापनेनंतर)	सदस्य
५.	कार्यकारी अभियंता, ल.पा.(स्था.स्तर) जर्मन अर्थसहाय्य कक्ष पुणे.	सदस्य सचिव

१. धोरणात्मक पातळीवर कार्यक्रमांतर्गत सर्व प्रकल्पांचे कामकाजाचे संयोजन करणे.
२. कार्यक्रमांतर्गत प्रकल्पांना सुकाणू समितीकडून प्रशासकीय मंजूरी मिळवून देणे.
३. नियुक्त अशासकीय संस्थांच्या कामकाजासंबंधी प्रस्तावांना मंजूरी देणे तसेच प्रशिक्षण कार्यक्रम प्रस्तावित करणे.
४. विभागीयस्तरीय समितीच्या कामकाजावर देखरेख व सहाय्य करणे.
५. प्रकल्पाच्या बांधकामासाठी आवश्यकतेप्रमाणे कार्यान्वयन यंत्रणा, निधी पुरविणे
६. सुकाणू समितीमार्फत सल्लागार, प्रशिक्षण संस्था इ.ची नियुक्ती करणे व त्याची मदत घेणे.
७. प्रकल्पाच्या प्रगती व गुणनियंत्रणाबाबत तांत्रिक आढावा घेणे.
८. सुकाणू समितीच्या आदेशांचे पालन करणे.

विभागास्तरीय समिती (विभागदार केवळगळी)(पुणे/औरंगाबाद/अमरावती/नाशिक)

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	समिती पद
१.	अध्यक्षक अभियंता	अध्यक्ष
२.	कार्यकारी अभियंता, ल.पा. (स्था. स्तर) विभाग	सदस्य
३.	कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग	सदस्य
४.	(संबंधित महामंडळातील त्या क्षेत्रातील कार्यकारी अभियंता शक्य असल्यास प्रकल्पनिहाय सेवाभावी संस्थेचा प्रतिनिधी (समिती स्थापनेनंतर)	सदस्य
५.	जिल्हा पातळीवर प्रकल्पनिहाय पाणी वाटप संस्थाचा प्रतिनिधी (समिती स्थापनेनंतर)	सदस्य
६.	सहाय्यक अध्यक्ष अभियंता	सदस्य सचिव

उत्तर क्षेत्रातील अनुमती व्यक्तिस आवश्यकतेनुसार निमंत्रित सदस्य म्हणून बैठकीस बोलविता येईल.

१. सुकाणू समिती व राज्यस्तरीय समितीच्या आदेशांचे पालन करणे.
२. विभाग पातळीवर सर्व प्रकल्पांचे नियोजन व समन्वयन करणे.
३. जिल्हास्तरीय उपसमितीस समन्वय साधून मार्गदर्शन करणे.
४. जिल्हास्तरीय उपसमितीकडून प्राप्त प्रकल्प अडवालाची छाननी, तपासणी व योग्य कार्यवाही.
५. प्रकल्पासंबंधी त्रैमासिक, वार्षिक, मौखिक व आर्थिक आराखडा तयार करणे व त्यानुसार प्रकल्पाचे कार्यान्वयनासाठी कार्यक्रम विहित करणे.
६. वित्तीय बँकेशी समन्वय साधणे.
७. प्रकल्पासंबंधी आर्थिक आढावा घेणे व आर्थिक व्यवहारावर प्रशासकीय नियंत्रण ठेवणे.

८. प्रकल्पासंबंधी बाह्य संस्था (उदा. म.रा.वि.मं., भूसंपादन खाते इ.) यांच्याशी समन्वय/संपर्क साधून प्रकरणाचा त्वरित निपटारा होण्यास्तव पाठपुरावा करणे.
९. सैनियंत्रण संस्था (उदा. राज्यस्तरीय समिती, प्रकल्प निर्मिती कक्ष इ.) यांच्याशी समन्वय साधून वेळोवेळी अहवाल सादर करणे, तसेच विभाग स्तरावरील योजनांचे सैनियंत्रण करणे.
१०. प्रशिक्षण कार्यक्रमासंबंधी तसेच त्यांचे करार करणे विययी जिल्हास्तरीय उपसमितीच्या सहाय्याने समन्वय साधून सैनियोजन व सैनियंत्रण करणे.
११. राज्यस्तरीय समितीकडून उपलब्ध झालेल्या प्रकल्प निधीचे संबंधित कार्यकारी संस्थांना वाटप करणे.
१२. प्रकल्पांच्या बांधकामांची प्रगती व गुणनियंत्रण साधणे व मासिक आढावा घेणे.

६. जिल्हा उपसमिती (जिल्हावार वेगवेगळी)

अ.क्र.	सदस्यांचे नांव	समिती पद
१.	कार्यकारी अभियंता, ल.पा. (स्था.स्तर) विभाग	सदस्य
२.	कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग (संबंधित महामंडळातील त्या क्षेत्रातील कार्यकारी अभियंता)	सदस्य
३.	शक्य असल्यास प्रकल्पनिहाय सेवाभावी संस्थेचा प्रतिनिधी (समिती स्थापनेनंतर)	सदस्य
४.	प्रकल्पनिहाय पाणी वाटप संस्थांचा प्रतिनिधी (समिती स्थापनेनंतर)	सदस्य

६.१ कार्य व उद्दिष्टे :-

१. मुकाणु समिती व राज्यस्तरीय समिती व विभागस्तरीय समितीच्या आदेशांचे पालन करणे.
२. प्रकल्पासंबंधी कार्यक्षेत्रीय कामकाजाचे समन्वयन व नियोजन करणे.
३. माहिती व संपर्क बळवळ आयोजित करणेबाबत नियोजन व अंमलबजावणी करणे.
४. अशासकीय संस्थांना कार्यक्रमांमध्ये सहभागी होण्यासाठी उद्युक्त करणे, अशासकीय संस्थेची निवड करणेसाठी मदत करणे.
५. प्रकल्पासाठी पाणीवापर गटोची तपासणी/पडताळणी करणे, तसेच पाणीवापर संस्था स्थापन करण्यासाठी अशासकीय संस्था समवेत मदत करणे/सहकार्य करणे.
६. जमन अर्थसहाय्य कार्यक्रमांतर्गत प्रकल्पाचे प्रकल्प अन्वेषण अहवाल तसेच अंतिम प्रकल्प अहवाल तयार करणे व ते अधिकृत अभियंता यांना सादर करणे, मंजूर करवून घेणे व पुढील कार्यवाही करणे.
७. त्रैमासिक, वार्षिक, भौतिक व आर्थिक कार्यक्रम तयार करून मंजूर करून घेणे व त्यानुसार प्रकल्प आराखडा करणे.
८. वित्तीय बँकेशी समन्वय साधणे.
९. क्षेत्रीय कामाची गुणवत्ता राखणे, प्रकल्पा कामांवर नियंत्रण ठेवणे, प्रकल्पांची नियोजित प्रगती व गुणवत्ता साधणे.

७. सर्व समित्यांमध्ये नियमित समन्वय असण्यासाठी मासिक, त्रैमासिक बैठका आयोजित कराव्यात जेणे करून सर्व समित्यांच्या परस्परगत समन्वय साधेल व प्रत्येक समितीच उद्दिष्ट्य साध्य होईल.

सुकाणु समितोच्या मार्गदर्शानुसार व आदेशानुसार विविध समित्य वेळोवेळी त्यांना सोपविण्यात आलेल्या जबाबदा-या पार पाडतील.

विविध स्तरावर स्थापन करण्यात येणा-या सभासदांसाठी प्रवास भत्ता व दैनिक भत्ता हा शासनाच्या प्रचलित निर्णयानुसार अनुज्ञेय राहील.

हा शासन निर्णय नियोजन व वित्त विभागाच्या अनुक्रमे अनौपचारीक संदर्भ क्र. प्रसनिचि/१६५७ दि. १.११.९९ व प्रसनिचि/१७२५/व्यय-१५ दि. २४.११.९९ अन्वये मिळालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यांत येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(आय.एम.मॉरे)
उप सचिव

प्रतिलिपी :-

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.

महालेखापाल (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.

मा.मंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव.

मा.राज्यमंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव.

प्रधान सचिव (नियोजन)

प्रधान सचिव (वित्त)

सचिव (घाटबंदारे)

सचिव (जलसंधारण)

सचिव (कृषि)

मुख्य अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्था.स्तर) पुणे.

अधीक्षक अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्था.स्तर) मंडळ, पुणे / औरंगाबाद /

अमरावती / नाशिक.

अवर सचिव, जल १ कार्यासन, मंत्रालय, मुंबई ३२.

यिमागीय जनसंपर्क अधिकारी, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय.

जल १ संग्रहार्थ.